

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 14. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj 22/00, 102/09 i 54/10), člana 24. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj 61/06) i člana 18. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj 103/08), izdajem

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2009. GODINU GRADANSKE DEMOKRATSKE STRANKE BiH

Broj: 03-07-6-96/10
Sarajevo, 04.03.2011. godine

SADRŽAJ:

MIŠLJENJE REVIZORA	3
1. UVOD	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE	4
3. OBIM REVIZIJE	5
4. PREDHODNE KONTROLE I REVIZIJE	5
5. NALAZI REVIZIJE I PREPORUKE	5
5.1. NALAZI	5
5.2. PREPORUKE	7

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) je izvršila reviziju finansijskog izvještaja **Građanske demokratske stranke BiH za 2009. godinu.**

Rukovodstvo stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje u skladu sa zakonima i propisima i uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje na osnovu revizije koju smo izvršili.

Reviziju smo obavili u skladu sa revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način da prikupimo dovoljno dokaza koji nam, u razumnoj mjeri, pružaju garancije da je stranka postupala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka.

Revizija je na osnovu uzoraka ispitivala značajne transakcije koje potvrđuju iznose u finansijskom izvještaju, ocjenu računovodstvenih načela prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja i postupanje u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Revizijom smo utvrdili da Građanska demokratska stranka BiH u izvještajnom periodu nije postupila u skladu sa odredbama člana 11. stav (1), stav (3) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Prema našem mišljenju, osim navedenog, revidirani finansijski izvještaj ukazuje da je Građanska demokratska stranka BiH u 2009. godini postupala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) je izvršila reviziju godišnjeg finansijskog izvještaja Građanske demokratske stranke BiH za 2009. godinu.

Revizija je preduzeta u skladu sa članom 14. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka i članom 24. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj 61/06) i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj 103/08).

Zbog činjenice da se revizija obavlja na bazi uzorka i da postoje ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja Građanska demokratska stranka BiH je ostvarila prihode u iznosu od 73.326,77 KM, čija struktura je data u sljedećoj tabeli:

Red. br.	Vrsta prihoda	Iznos u KM	Učešće u uk.prih. %
1	Članarina	369,00	0,50%
2	Prilozi fizičkih lica	32.330,00	44,10%
3	Prilozi pravnih lica	5.600,00	7,60%
4	Prihodi od imovine	11.394,00	15,50%
5	Prihodi od pr.lica	0,00	0,00%
6	Prihodi od poklona	0,00	0,00%
7	Prihodi iz budžeta	16.102,77	22,00%
8	Ostali prihodi ¹	7.531,00	10,30%
	Ukupni prihodi:	73.326,77	100,00%

U godišnjem finansijskom izvještaju Građanska demokratska stranka BiH je iskazala ukupne rashode u iznosu od 67.838,88 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke: Građanska demokratska stranka BiH. Skraćeni naziv stranke je: GDS BiH.

Građanska demokratska stranka BiH registrovana je 20.07.1990. godine kod Višeg suda u Sarajevu pod brojem R-I-7/02, veza R-I-14/90.

Sjedište političke stranke je u Sarajevu, ulica Maršala Tita br. 9a.

Lica ovlaštena za zastupanje stranke su: Spahić Ibrahim, predsjednik stranke, Anton Štitić, dopredsjednik stranke, Nusret Čaušević, sekretar stranke i Ahmed Halilović, direktor direkcije.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2009. godinu je Ahmed Halilović.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2009. godinu, organizacionu strukturu Građanske demokratske stranke BiH čine:

- Glavni odbor,
- 3 Kantonalna vijeća i
- 14 općinskih odbora.

¹ Ostali prihodi: Povrat takse 5.000,00 KM za Lokalne izbore 2008. godine i refundacija režijskih troškova OO GDS BiH Hadžići u iznosu od 2.531,00 KM..

3. OPIS REVIZIJE

Predmet revizije je godišnji finansijski izvještaj GDS BiH za 2009. godinu, i to sljedećih organizacionih djelova:

- Glavni odbor GDS BiH Sarajevo,
- Općinski odbor GDS BiH Hadžići,
- Općinski odbor GDS BiH Doboj-Istok i
- Općinski odbor GDS BiH Srebrenik.

Cilj revizije je da se prikupi dovoljno relevantnih dokaza kako bi se moglo izraziti mišljenje o tome da li je Građanska demokratska stranka BiH u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Obim revizije finansijskog izvještaja Građanske demokratske stranke BiH obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava, sa posebnim naglaskom na priloge fizičkih i pravnih lica, prihode od imovine i prihode iz budžeta.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

U prethodnom periodu izvršen je pregled godišnjih finansijskih izvještaja Građanske demokratske stranke BiH za 2005, 2006. i 2008. godinu, a za 2004. i 2007. godinu je izvršena revizija finansijskih izvještaja u prostorijama stranke. Nakon obavljenih pregleda, odnosno revizije finansijskih izvještaja ove političke stranke, izdat je izvještaj sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama revizije da stranka treba da postupa u skladu sa odredbama člana 3. stav (4), člana 6., člana 8. stav (1) i člana 11. stav (1), (3) i (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Nerealizovane preporuke

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2009. godinu, utvrđeno je da politička stranka i dalje krši odredbe člana 11. stav (1) i (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

5. NALAZI REVIZIJE I PREPORUKE

5.1 NALAZI

Građanska demokratska stranka Bosne i Hercegovine je prekršila odredbe člana 11. stav (1), (3) i (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.²

Na osnovu obavljene revizije utvrđeno je da Građanska demokratska stranka Bosne i Hercegovine nije vodila adekvatne evidencije o svojim prihodima i rashodima i da godišnji finansijski izvještaj za 2009. godinu nije popunila u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka, čime su prekršene odredbe člana 11. stav (1), (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- Revizijom godišnjeg finansijskog izvještaja, te na osnovu dodatne dokumentacije koju je stranka dostavila utvrđeno je da podaci iskazani u godišnjem finansijskom izvještaju na

² U skladu sa članom 11. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka političke stranke su obavezne voditi evidenciju o svojim prihodima i rashodima. U skladu sa članom 11. stav (3) Zakona politička stranka je obavezna da Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine podnosi finansijske izvještaje na obrascima koje je odobrila CIK BiH, a čiji su sadržaj i forma propisani Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka. U skladu sa članom 11. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka sva lica koja su dužna da podnesu izvještaj moraju da podnesu i dodatne izvještaje koje Centralna izborna komisija BiH zatraži.

obrascu 3. (*Ukupni prihodi stranke*) ne odgovaraju stvarnom stanju. Na pomenutom obrascu iskazani su ostali prihodi u iznosu od 7.531,00 KM, za koliko su uvećani ukupni prihodi stranke. Kontrolom poslovnih knjiga utvrđeno je da je stranka za svoj organizacioni dio u Hadžićima, evidentirala kao ostali prihod, u svojim poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvještaju povrat takse za Lokalne izbore 2008. godine u iznosu od 5.000,00 KM i refundaciju režijskih troškova korisnika poslovnog prostora kojeg stranka izdaje pod zakup u iznosu od 2.531,00 KM, čime su neosnovano uvećani i ukupni prihodi stranke.

- Detaljnom kontrolom izvoda transakcionog računa broj: 3389002209080920 otvorenog kod UniCredit banke, za period od 01.01. - 31.12.2009. godine za OO GDS BiH Hadžići, utvrđeno je da je stranka iskazala promet izlaza po računu na obrascu 2. finansijskog izvještaja (*Pregled prometa svih transakcijskih računa političke stranke*) u većem iznosu u odnosu na knjigovodstveno stanje. Naime, stranka je, ukupan promet izlaza po transakcijskom računu iskazala u većem iznosu za 829,98 KM, čime je prekršila odredbe člana 11. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.
- Revizijom godišnjeg finansijskog izvještaja utvrđeno je da podaci iskazani na obrascu 2-1 (*Pregled stanja blagajne*) u godišnjem finansijskom izvještaju za 2009. godinu, za slijedeće organizacione dijelove stranke ne odgovaraju knjigovodstvenom stanju, i to za: Općinski odbor Hadžići, Općinski odbor Doboj-Istok i Općinski odbor Srebrenik. Detaljnom kontrolom dnevnika blagajne za period 01.01. - 31.12.2009. godine navedenih organizacionih dijelova stranke utvrđeno je da stranka nije pravilno iskazala u godišnjem finansijskom izvještaju početno stanje blagajne, ukupan promet ulaza i izlaza iz blagajne, te konačno stanje blagajne na dan 31.12.2009. godine. Na taj način stranka je prekršila odredbe člana 12. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.

Revizijom dnevnika blagajne OO GDS BiH Hadžići utvrđeno je da je stranka, ukupan promet ulaza iskazala u manjem iznosu za 10,00 KM, kao i ukupan promet izlaza iskazala je u manjem iznosu za 10,00 KM.

Revizijom dnevnika blagajne OO GDS BiH Doboj-Istok utvrđeno je da je stranka početno stanje blagajne na dan 01.01.2009. godine iskazala u manjem iznosu za 174,97 KM, ukupan promet ulaza u blagajnu iskazan je u većem iznosu za 100,00 KM, ukupan promet izlaza iz blagajne iskazan je u većem iznosu za 100,00 KM, te konačno stanje blagajne na dan 31.12.2009. godine iskazano je u manjem iznosu za 174,97 KM.

Revizijom dnevnika blagajne OO GDS BiH Srebrenik utvrđeno je da je stranka početno stanje blagajne na dan 01.01.2009. godine iskazala u manjem iznosu za 93,27 KM, ukupan promet ulaza u blagajnu iskazan je u manjem iznosu za 45,00 KM, ukupan promet izlaza iz blagajne iskazan je u manjem iznosu za 101,16 KM, te konačno stanje blagajne na dan 31.12.2009. godine iskazano je u manjem iznosu za 37,11 KM.

- Kontrolom finansijske dokumentacije i dnevnika blagajne za Općinski odbor GDS BiH Doboj-Istok utvrđeno je da je ovaj organizacioni dio stranke sklopio Ugovor o pozajmici sa fizičkim licem³ na iznos od 6.750,00 KM. Detaljnim pregledom Blagajničkog izvještaja ovog organizacionog dijela stranke utvrđena je isplata- povrat pozajmice dana 23.12.2009. godine u iznosu od 4.250,00 KM. Neizmireni dio obaveze po pozajmici u iznosu od 2.500,00 KM nije iskazan na obrascu 5. (*Pozajmice, kredit i dugovi*) godišnjeg finansijskog izvještaja. Na taj način stranka je prekršila odredbe člana 23. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka⁴, u skladu sa kojim je bila obavezna u izvještajnom periodu iskazati ukupne obaveze po kreditima ili pozajmicama.

³ Ugovor o pozajmici br.01/08 od 15.09.2008. godine na iznos od 6.750,00 KM između zajmoprimca OO GDS BiH Doboj-Istok i zajmodavca Mrkanović Kasima.

⁴ U skladu sa članom 23. stav (1) tačka a) u obrazac 5. unose se sljedeći podaci: naziv davaoca kredita ili pozajmice, iznos kredita ili pozajmice, datum realizacije kredita ili pozajmice, visina rate i rok vraćanja kredita ili pozajmice.

- Revizijom poslovnih knjiga Glavnog odbora stranke utvrđeno je da stranka ima svoja potraživanja po kreditima datim uposlenicima stranke u ukupnom iznosu od 100.000,00 KM, i to jednom licu u iznosu od 80.000,00 KM i drugom u iznosu od 20.000,00 KM. Pomenuti krediti dati su uposlenicima u 2006. godini, što je utvrđeno kontrolom izvoda u pomenutoj godini. Kontrolom finansijske dokumentacije stranke, utvrđeno je da fizička lica ne vrše povrat sredstava. Obzirom da u periodu od 2006. do 2009. godine, stranci nije izvršena niti jedna uplata po kreditima, postoje indicije da je GDS BiH oslobodila uposlenike od obaveze u iznosu od 100.000,00 KM, i da istovremeno u poslovnim knjigama nije iskazala troškove u navedenom iznosu, niti je izvršila otpis potraživanja.

Kako bi obezbjedila dokaze, Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je aktom broj 03-07-6-96/10 od 18.01.2011. godine zatražila od stranke da joj dostavi Ugovore o kreditima - pozajmicama datim uposlenicima stranke.

Stranka nije postupila po zahtjevu, odnosno nije dostavila traženu dokumentaciju, time je prekršila odredbe člana 11. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

5.2. PREPORUKE

Preporučuje se Građanskoj demokratskoj stranci Bosne i Hercegovine da se pridržava odredbi Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- ❖ *da postupa u skladu sa odredbama člana 11. stav (1), stav (3) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka*
- ❖ *da vodi adekvatne evidencije o svojim prihodima i rashodima,*
- ❖ *da finansijske izvještaje podnosi Centralnoj izornoj komisiji Bosne i Hercegovine u formi propisanoj Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka te da dostavlja i podnosi i druge izvještaje na zahtjev CIK BiH.*

KOMENTAR:

Građanska demokratska stranka Bosne i Hercegovine nije se očitovala na nalaze revizije date u Preliminarnom izvještaju o reviziji godišnjeg finansijskog izvještaja za 2009. godinu koji je stranci dostavljen 11.02.2011. godine.

Koristimo priliku da se zahvalimo osoblju Građanske demokratske stranke Bosne i Hercegovine u Sarajevu na korektnom i profesionalnom odnosu i visokom stepenu saradnje tokom obavljanja revizije u prostorijama stranke.

Mr. Hasida Gušić, šef Službe za reviziju

Nevenko Andan, revizor

Amela Batuš, pomoćnik revizora